

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Summæ Theologicæ Scholasticæ Et Moralis

In Quatuor Partes Distributæ

In qua de Incarnatione Verbi & Mysteriis vitæ Christi, nec non de
Sacramentis in genere & singulis in specie succinctè & dilucidè tractatur

Herincx, Wilhelm

Antverpiae, 1675

§. II. De Sanctificatione SS. Deiparæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72963](#)

ubi ad litteram est sermo de Salomone, secundum allegoriam verò de Christo. Deinde incongrue Matthæus alioquin descripsit generationem Christi & Mariae per genealogiam Josephi, utpote distans plus quam viginti generationibus à genealogia Mariæ. Præterea relativum qui haud aptè Christum, sed Josephum (de quo immedia-
tè erat sermo) respicit, qui nempe fuit Heli, subintellige filius; ut subintelligitur semper in sequentibus: cum tamen Christus non filius, sed, nepos fuit Heli vel Joachim. Et consonat textus Syriacus, ibi: *ut putabatur filius Josephi, filii Heli, filii Matath, filii Levi &c.*

Nec dici potest relativum qui aspicere Joseph, cumque appellari filium, id est, generum Heli seu Joachimi, utpote patris Mariæ uxoris Josephi. Nam id repugnat apertissimo ceterorum verborum textui, remque involvit obscuræ æquivocationi vocis *filius*. Quare dicendum cum Patribus passim, Heli non significare ibi patrem B. Virginis, sed alium, fratrem videlicet Iacob patris naturalis Josephi. Jacob enim defuncto Heli fratre suo uterino absque liberis, duxit ejusdem uxorem, suscitavitque juxta legem Moysi semen fratris sui, scilicet Iosephum, qui proinde habet pro patre legali Heli, pro naturali Jacob. Quod autem Lucas narret Heli fuisse filium Matath, Matthæus verò Jacob fuisse filium Mathan, recte consistit cum hoc, quod fuerint ambo fratres uterini, dicendo cum Euthymio, Anselmo, Beda, S. Bonaventuræ, Vazquez (quos citat & sequitur Tannerus d. 2. q. 1. n. 23.) aviam Josephi successivè habuisse duos viros, Mathan scilicet patrem Jacob, & Matath patrem Heli. Et sic patet, quomo-
do uterque Evangelista referat genealogiam Joseph, sed Matthæus carnalem, Lucas legalem.

§. II.

De Sanctificatione SS. Deiparae.

GENERATIONE M carnalium sequitur spiritualis, qua per gratiam sanctificantem B. Virgo facta est filia adopsiva Dei. Hanc porrò sanctificationem consecuta est primo animationis instanti, ut habet hodie communis Doctorum & Fide-
lrium opinio. De qua p. 2. Tr. 2. d. 6. q. 4. Et independenter ab hac opinione dudum magis controversa, omnes Doctores, ipsaque Ecclesia pro indubitate habent B. Virginem saltem fuisse sanctificatam in utero, adeoque esse in sanctitate natam. Quo proinde sensu sanctam ejus Nativitatem jam ab antiquo coluit Ecclesia Catholica. Deinde contigit hoc privilegium S. Joanni Baptista, juxta Cyprianum, Ambrosium, Gregorium & alios Patries passim, ac omnes Scholasticos, qui sic accipiunt illud *Lucas 1. Spiritu-*

tu sancto replebitur adhuc ex utero (id est, eo ipso tempore, quo adhuc in utero gestabitur; ideoque *Syrus & Arabi* verterunt *in utero*) *matur ex sanctifica- tione Ioannis Baptiste in utero.*
matris sua. Quo sensu etiam *Act. 3.* est sermo de illo, qui erat *claudus ex utero matris sue.* Idem privilegium concedunt Patres passim & Scholastici communiter Jeremias. De quo *A Lapide* in c. 1. *Jeremias.* Incredibile porro est negatum fuisse simile sanctificationis privilegium matri, quod precursori & Prophetæ fuit concilium. Nam loquendo de iis quae ad majorem sanctitatis gradum vel sanctificationis excellentiam spectant, quod vel paucis mortalium constat fuisse collatum, sas certè non est suspicari tanta Virgini fuisse negatum, ut ait *Bernardus Epist. 174.*

An vero ad primam sanctificationem B. Virgo se disposuerit per proprium a-
cūm, non ita constat. Valde credibile est quod sic; & tradit *S. Bernardinus* quem citat & sequitur *Suarez* disp. 4. scđ. 7. & plures alii. Valde enim congrue sanctificatio præ-
supponit propriam cujusque dispositionem, quæ consequenter juxta Doctores plurimos etiam in Angelis & Adamo non defuit. Neque in B. Virgine aliiquid obsuit; si dicamus cum præfatis Doctribus ei non defuisse in utero matris à principio usum rationis. *Habens à principio usum ratio- nis.*
Vix in utero matris Io- annes.

Porrò in hac prima sanctificatione collata fuit B. Virgini juxta Doctores omnes *Gratia in singularis quædam gratiæ* (sub qua etiam cetera dona, quæ justis conferuntur intellige) plenitudo; adeò ut in intentione superarit gratiam, que alicui alteri creatura in prima sanctificatione fuit umquam collata; immo juxta Varios, simpliciter gratiam singulorum hominum & Angelorum, in quorum reginam simul & in futuram Dei Matrem ex tunc sanctificabatur.

Per eandem sanctificationem fuit conformata in gratia taliter, ut per totam vitam numquam peccaverit peccato actuali, sive mortali sive veniali. Quod quidem de mortali habet traditio perpetua Ecclesie, sic ut semper indubitatum id fuerit apud omnes Patres, Doctores & Fideles. Idemque in variis locationibus eam semper immaculatam &c. appellantibus continetur. Idem

deni-

Ex tuu fuit B. Virgo sic in omni bo- no firmata, ut nūquam peccaverit, sive mor- tali.

68 Disp. IV. De praecipuis Mysteriis vita Christi.

Sive venia-
liter,

denique concessum fuit Joanni Baptista; quanto magis B. Virgini. De veniali idem est certum: nam ita tenet Ecclesia, ut declarat Trid. sess. 6. can. 23. Definitio tamen sive anathema canonis non cadit super hoc, quod tantum per parenthesim inferitur. Varii ex Vega l. 14. in Trid. c. 18. referunt definitum id esse in Concilio Claramontano, praesente & presidente ipso Urbano II. Verum acta hujus Concilii non extant, ipseque Vega supra fatetur se nescire, quid in eo habeatur. Rationem assignat D. Thomas q. 27. art. 4. quia non fuisset idonea Mater Dei, si peccasset aliquando. Eamdem rationem insinuat Aug. l. de nat. & gratia c. 36. de Decipara proinde, cum de peccatis agitur, nullam proflus vicens habere questionem. Chrysostomus quidem, Theophylactus & Euthymius paulo durius locuti sunt. Sed vel dicendum est illos excessisse (ut de Chrysostomo loquitur D. Thomas q. 27. art. 4. ad 3.) & à vero aberrasse in re neccum tum per Ecclesiam declarata, aut adeò clare per communem consensum aut traditionem divulgata: vel exponendi sunt (ut idem D. Thomas) quod velint Dominum cohibuisse, non inordinatum & inanis gloriae motum quantum ad ipsam Virginem, sed id quod posset ab aliis aestimari.

Neque hinc sequitur, quod B. Virgo non potuerit dicere Orationem Dominicam, in qua habetur. *Dimitte nobis debita nostra:* potuit enim haec verba dicere pro peccatoribus, vel Ecclesia in communi.

Angelo nuntianti concepsum mox creddisti, modo sollicita,

Neque etiam favet Hæreticis illud Luca 1. Quomodo fiet istud &c? Jam enim B. Virgo (ut Augustinus & alii Patres explicant) credebat id futurum, cuius inquirebat modum, probè sciens se adstrictam voto virginitatis, nec ullum habens exemplum de partu Virginis, sicut tamen præcesserant exempla de partu sterilium: adeò ut merito eam laudet Elisabeth à fide, dicens ibidem: *Beata quae credidisti.* Aliud est de Zacharia, qui Angelo nuntianti non creditit, scilicet Luca 1. *Vnde hoc sciā?* futurum scilicet, quod Angelus nuntiabat. Quare *desperando dixit, non inquiendo. Maria vero..... inquirendo dixit, non desperando: dum interrogavit, non de promissione dubitavit, inquit Ang. lib. 50. Hemilia. hom. 44. cap. 5.*

Gladius erat doloris, qui animam pertransiit.

Tertiò, gladius ille, qui juxta Simeonis prophetiam animam B. Virginis pertransiit, qui non erat infidelitas (ut insulse exponunt Hæretici) sed doloris, præsertim in passione Filii, ut exponunt Patres.

Triduana pueri perditio pueri non accidit culpa Matris.

Quartò, triduana perditio pueri Iesu non est negligientiae Matris Mariae imputansla, sed innocenter accidit, filio se prudenter subducente parentibus dum voluit; idque non sine mysterio celestis consilii, ut scilicet ostenderet in illa ætate aliquod suæ divinitatis indicium, miramque modestiam quam diu ante & post latuit, cum tanta posset, suam denique in Patris divini negotiis

libertatem & independentiam à parentibus carnis.

Denique Christus non reprehendit Matrem, dum petenti humiliter miraculum respondit Joan. 2. *Quid mihi & tibi es mulier?* Illis enim Verbis tantum significat, non pertinere ad se vel matrem providere con*petitio*, vivis de vino, ut exponit Julianus Martyr & Paracelsus: vel ad instructionem præsentium indicat, in hoc negotio principaliter respiciendum esse ad voluntatem Patris celestis, non auctoritatem carnaliter propinquorum: quâmquam rōbus absolutè petitionem matris non respuerit, ut subsequentia declarant. Unde alii exponunt sic. *Quid mihi & tibi in hoc negotio, non absolutè, sed quantum ad horam, quam tibi significo neccum esse oportunam juxta Patris ordinationem; sive quia vini indigentia debebat magis innotescere, sive quia neccum omnia erant satis ad patrandum miraculum parata.* Quare dum S. Maximus Homil. 1. De Epiph. dicit, præfata Christi verba esse reprendentis; intellige, speciemens, quo ad verba nudè spectata. Quod autem addit, B. Virginem temere monuisse Dominum, ad summum ignorantiam quamdam significat, quia scilicet non sciret oportunum tempus patrandi miracula. Similiter quod Ambrosius in cap. 2. Luca dicit: *Hic Mater arguitur, intellige, speciemens. Alioquin idem in ultimum versiculum Ps 118. expresse docet, ipsum esse ab omni integrum labe peccati.*

Rectius quoque loquuntur, qui simpli- citer afferunt in prima sanctificatione fuisse in B. Virginē extinctum somitem peccati, seu potius in ea numquam fuisse, Deo par- tim infundente habitus, partim protegente extrinsecus, ne sensibilia contra rationem moverent, aut etiam suum subtrahente con- cursum: idque ob dignitatem Matris Dei, quam non decebat indecens hic originalis peccati, & peccato valde affinis effectus; & quia convenientissimum erat medium ad præservandam B. Virginem ab omni culpa etiam levissima.

Confirmatur: quia apud Omnes constat in B. Virginē numquam fuisse motum aliquem inordinatum appetitus sensitivi, id que stably lege: quid ergo defuit, quod minus peccati somes dicatur in ea non fuisse ab initio sanctificationis? Solùm D. Thomas Epiph. & quidam alii dicunt somitem tunc tantum fuisse ligatum, & in secunda sanctificatione tur in (scilicet tempore quo concepit Christum) ligatum, penitus fuisse extinctum. Sed ista somitis ligatio fuit vera ipsius extincio: et si in se- cunda sanctificatione hic effectus fuerit ma- gis auctus & perfectus per accessum virtutum & gratiarum.

Hinc plures Doctores censem in B. Vir- gine fuisse justitiam originalem, confi- tem in gratia & virtutibus secundum gra- dum heroicum, juncta speciali custodiâ & providentiâ Dei, unde oriebatur plena sub- *lomo* *Stare* *nium* *lorum* *Originali* *Belatia* *que* *ejus* *de* *natura*

jectio voluntatis ad Deum, & potentiarum inferiorum ad voluntatem. Qui effectus indubie sunt praeципui, & quasi formales justitiae originalis. Quia tamen in B. Virgine non fuerunt ceteri effectus, cum fuerit capax tristitia, habuerit corpus fatigabile, passibile & morti obnoxium; & quia etiam priores effectus non habuit vi originis, uti Adam, sed ex gratia speciali; ideo censent Alii simpliciter in ipsa non fuisse justitiam originalem. Sed hoc pertinet ad questionem de nomine, in qua uterque loquendi modus videtur satis congruus; et si posterior tamquam usitator praeserendus.

14. Præterea compertum est apud omnes Doctores totam gratiam non fuisse B. Virginis in prima sanctificatione collatam: nam ea per merita jugiter crevit usque ad conceptionem Filii sui. Deinde cum SS. Damasceno, Bernardo, Bernardino, D. Thomæ, D. Bonaventurâ docent omnes Scholastici, B. Virginis in conceptione Filii Dei ex singulari privilegio accessisse ingentem cumulum gratiæ. Quæ sanctificatio ob hoc secunda dici solet. Deinde et si hæc à quibusdam quodam loquendi modo appelleret consummata; satis tamen convenit inter Doctores, non ita fuisse consummatam, quin deinceps B. Virgo veluti viatrix in ea jugiter usque ad mortem creverit per actus meritorios, aut etiam per Sacraenta quorum erat capax, puta Baptismi & Eucharistie. De extrema Unctione est dubium.

15. Continuis itaque meritorum & gratiæ augmentis ad illam demum sublimitatem sanctitatis pervenit, ut saltem in fine vitæ (quam protracta juxta quosdam ad annum quinquaginta septimum, juxta alios ad annum amplius, juxta alios ad annos quinquaginta novem; juxta alios frequentius ad annum sexagesimum secundum vel potius tertium; juxta plures denique ad annum ætatis septuagatinum secundum, ut videre est apud Baron. ad annum Christi 48.) excelluerit omnes sancti homines & Angelos, etiam Seraphinos, juxta indubitatem omnium Catholicorum fidem; quam exprimens Anselmus sive alias Auctor l. de Exell. Virginis c. 4. ait: *Tota Christianitas ipsam super omnes celos exaltatam, & angelicis chorus prælatam certissime credit.* Ideoque canit Ecclesia in Festo Assumptionis B. Mariae: *Exaltata est sancta Dei genitrix super Chorus Angelorum.* Quorum proinde, & omnian Sanctorum ipsiusque Celi Regina prædicatur. Plena quoque sunt Patrum scripta Encomii Deiparæ, gratiam ejus ineffabilem, incomparabilem, abyssum &c. prædicantibus.

16. Immo Suarez disp. 18. sect. 4. censet, probabiliter dici posse B. Virginem in fine intensiorem gratiam fuisse consecutam, quam sit in omnibus Angelis & hominibus sanctis collectivè sumptis. Quod tamen ante Suarez

nullus Doctorum tradidisse reperitur, test^e Tannero disp. 2. q. 1. n. 58. qui n. 60. ut existimat id pium & probabile videri posse, ita in prædicta cavendum, ne res incerta nullo frumentu, aut etiam cum aliqua offensione abundantem, præsertim coram simplici populo, majori quam par e. contentionis studio defendenda & propaganda suscipiatur, quando multis non potest non mirum & incredibile videri in una B. Virginis plus sanctitatis fuisse, quam in tam immensis sanctissimorum hominum & Angelorum etiam Seraphinorum Myriadibus, que vix sigillatim & per capita numerando exhausti fortasse à quopiam possent spatio annorum septuaginta, quibus circiter B. Virgo vixisse creditur; nedum ut ab una persona numero aut pondere actuum charitatis seu meritorum adæquare possit numerus & pondus meritorum & sanctitatis eorumdem Sanctorum. Ut proinde merito soli Christo omnium capitii hæc gratia plenitudo & perfectio reservata videri possit; prout ait idem Tannerus n. 61.

§. III.

De Virginitate SS. Deiparæ.

17. IDE certissimum est S. Mariam fuisse Virginem in concipiendo Christum, Perpetua sive ante partum, fuisse Virginem in partu, & post partum virginem inviolatam permanuisse. Est autem contra Cerinthianos & Ebionitas, qui dixerunt Christum more ordinario ex Joseph genitum, adeoque Deiparam non fuisse Virginem in concepiente. Est etiam contra Iovinianum conradis. (quem communiter hodie Calvinistæ sequentes, præsertim Petrus Martyr & Beza, ut refert Tannerus disp. 2. q. 1. n. 87.) qui docuit Deiparam in pariendo esse corruptam. Est denique contra Helvidium & Antidicomarianos dicentes Deiparam non mansisse Virginem post partum, sed post Christum natum alios ex Joseph liberos, fratres Christi dictos, genuisse.

18. Constat autem Fides Catholica ex perpetua traditione Ecclesiæ, quæ sibi ex traditione firmissime credidit, & oppositi per ita peremptio Virginitati Mariæ dogmatizantes semper tamquam Hæreticos execrata est. Quod proinde etiam fecerunt veteres Patres, qui unanimiter hanc Doctrinam velut fidelem & indubitatum sermonem tradiderunt. Eamdem perpetuam Virginitatem Mariæ expressè definivit Martinus I. in Concilio Lateranensi, Consult. 5. can. 3. Deinde in V. Synodo Collat. 8. can. 6. & in VII. Synodo act. 3. in Epist. Tharaſi, & in precibus Ecclesiæ prædicatur B. Maria semper Virgo. Huc etiam spectat Symbolum Apostolorum, in quo fideles